

Didactische en letterkundige analyse

Dimensies	Indicatoren	Toelichting complicerende factoren
Algemene vereisten	Bereidheid	Het boek heeft een aantrekkelijke titel en bestaat uit 204 pagina's. Lezers kennen het boek mogelijk al, omdat het verfilmd is. Het verhaal verloopt niet chronologisch en wordt verteld vanuit een kind, dat vaak niet doorheeft wat er gebeurt. Dit zijn uitdagingen voor een N2-lezer, maar sporen N3- en N3+-lezers juist aan om te reconstrueren wat er daadwerkelijk aan de hand is.
	Uitgave	Iedere hoofdstuktitel is in grote letters gedrukt en nodigt uit tot doorlezen. Het boek is daarom ook uitnodigend voor N2-lezers. N3-lezers zullen tijdens het lezen van de achterflap al snel doorhebben dat dit een oorlogsroman is. N3+-lezers raken enthousiast door de citaten uit lovende recensies.
	Interesses	Leerlingen van alle niveaus zijn geïnteresseerd in de thematiek van het verhaal: vriendschap en oorlog. N3-lezers zijn geïnteresseerd in de gedachte wereld van Bruno en worden aan het denken gezet over de verschrikkingen die hebben plaatsgevonden in WOII. N3+-lezers interesseren zich ook voor het verrassende perspectief van een naïef zontje van een Duitse kampcommandant. Jongens identificeren zich wellicht wat gemakkelijker met de hoofdpersoon, die z'n eigen ideeën heeft over meisjes(zaken).
	Algemene kennis	Kennis van de Tweede Wereldoorlog is van belang om te begrijpen waar en hoe het verhaal zich afspeelt en hoe bijzonder dat is. Lezers die niets of weinig weten van concentratiekamp Auschwitz, Joden of gaskamers hebben minder snel door wat er in het verhaal gebeurt.
	Specifieke literaire kennis (theorie, stromingen, auteurs e.d.)	Lezers moeten kunnen omgaan met verstoringen in de chronologie om dit boek te begrijpen.
Vertrouwdheid met literaire stijl	Vocabulaire	Het vocabulaire in het boek is simpel: er komen nauwelijks moeilijke woorden voor in het verhaal. N2-lezers hebben mogelijk moeite met verdraaiingen van woorden (door Bruno) als 'Oudwis' en de 'Furie' (Auschwitz en Führer). Lezers van hogere niveaus doorzien deze waarschijnlijk wel.
	Zinsconstructies	De zinnen zijn afwisselend kort en lang. Sommige zinnen bestaan uit een aantal regels, waardoor ze voor een N2-lezer mogelijk problemen opleveren.
	Stijl	Het verhaal wordt verteld via dialogen en innerlijke monologen, die elkaar steeds afwisselen. Bruno spreekt met iemand en reflecteert daar vervolgens op in zijn gedachten. Boyne's schrijfstijl is daarom kinderlijk. Beschrijvingen van de ruimte zijn kort en helder. De schrijfstijl levert dus over het algemeen geen problemen op voor N2-lezers en hoger.

Vertrouwdheid met literaire personages	Karakters	Het verhaal heeft één hoofdpersoon, Bruno. Via hem leert de lezer zijn familieleden (vader, moeder, zus, opa en oma) en een aantal bijfiguren kennen. Een ander belangrijk karakter is Shmuel, het jongetje aan de andere kant van het hek. Omdat het verhaal draait om Bruno, worden de andere karakters maar weinig uitgediept. Dit heeft tot gevolg dat de lezer zelf conclusies moet trekken over de karakters rondom Bruno. N2-lezers zullen daar moeite mee hebben: hen ontgaan zaken die N3- en N3+-lezers wel zullen opmerken, zoals het feit dat Bruno's zus verliefd is op een Duitse soldaat.
	Aantal karakters	Het aantal karakters levert voor geen van de niveaus problemen op.
	Ontwikkeling van en verhouding tussen karakters	Er is amper sprake van karakterontwikkeling. De hoofdpersoon blijft gedurende het hele verhaal onwetend over waar hij is (Auschwitz), wat zijn familie daar doet (zijn vader is kampcommandant) en waarom Shmuel en alle anderen aan de andere kant van het hek zitten. Bruno stelt veel vragen, maar wordt in het ongewisse gelaten. N2-lezers zullen zich voornamelijk richten op de verhouding tussen Bruno en Shmuel. N3+-lezers en oplettende N3-lezers denken ook na over impliciete verhoudingen. Bijvoorbeeld over oma, die het niet eens is met de denkbeelden van vader. Of tussen vader en moeder, die steeds verder uit elkaar groeien.
Vertrouwdheid met literaire procedés	Spanning	N2-lezers raken wellicht gedemotiveerd door het gebrek aan spannende gebeurtenissen. Zij vragen zich af wat er met Shmuel en Bruno gebeurt. Er is verder voornamelijk sprake van psychologische en emotionele spanning. N3-lezers doorzien de tegenstelling tussen de nazi's en de Joden en Bruno's plaats daarin. N3+-lezers vinden ook de achterliggende motieven spannend, waaronder vaders werk en ideeën, en de gevoelens en het racisme van bepaalde personages (oma, moeder en zus).
	Chronologie	Het verhaal is niet chronologisch: door middel van flashbacks leert de lezer meer over de veranderingen in het leven van Bruno. De flashbacks vinden plaats aan het begin van een hoofdstuk, maar worden niet duidelijk aangegeven, wat zeer uitdagend zal zijn voor een N2-lezer. Aangezien de flashbacks gebeurtenissen beschrijven die al eerder zijn aangekondigd of over karakters gaan die de lezer al kent, leveren deze geen problemen op voor N3- en N3+-lezers.
	Verhaallijn(en)	Het verhaal bestaat in feite uit één verhaallijn: de verhuizing van Bruno's familie van Berlijn naar Auschwitz, waar Bruno Shmuel ontmoet. Deze verhaallijn is voor N2-lezers goed te volgen. Andere verhaallijnen moeten door de lezer worden gereconstrueerd aan de hand van ervaringen van Bruno die hijzelf niet begrijpt, zoals de ontmoeting tussen Hitler en vader, de liefde tussen de soldaat en zijn zus of de verhouding tussen oma en vader en tussen de soldaat en de moeder. Dit vormt een leuke uitdaging voor N3-lezers.
	Perspectief	Het verhaal is geschreven uit een auctoriaal perspectief: de verteller weet meer dan Bruno. De verteller geeft voornamelijk Bruno's gedachten weer, maar toont ook de gedachten van andere karakters, bijvoorbeeld die van Shmuel. Het perspectief levert voor geen enkel niveau problemen op. N3-lezers zullen het perspectief vanuit de zoon van een Duitse kampcommandant bijzonder vinden. De korte inzichten in de gedachten van andere karakters dan Bruno zijn interessant voor N3+-lezers: zo kunnen zij Bruno's realiteit vergelijken met wat er werkelijk gaande is.

	Betekenis	N2-lezers zullen vooral op zoek gaan naar de betekenis van het hek tussen de Jood Shmuel en de Duitse Bruno. Ze zullen reflecteren op de tragische gebeurtenissen in de Tweede Wereldoorlog. N3-lezers worden aan het denken gezet over thema's als vriendschap en racisme. N3+-lezers zullen nadenken over de nazi-ideologie en het verschil tussen goed en kwaad.
--	-----------	---